

Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne 24.12.2019

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Oddělení odvolání a správní agendy

STŘEDOČESKÝ KRAJ
dne 9.1.20 podpis

Spis. zn. SZ/MPSV-2019/222891-912
Č. j. MPSV-2019/255588-912

Vyřizuje: Ivana Singerová
Tel. 950 193 853

Duško: 10.01.2020

Číslo jednací: 1221/2000/1200

Listy: 4 / Přílohy: 2

12-20-54

Epig 2D.

Sk. 20. 43

Ministerstvo práce a sociálních věcí, jakožto správní orgán věcně a místně příslušný podle § 77 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, projednalo odvolání účastníka řízení:

proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Příbrami, ze dne 01.10.2019, č.j. 23983/2019/BER, kterým bylo rozhodnuto nepřiznat dávku Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nezbytných nákladů, na základě žádosti č.j. 21816/2019/BER, ve smyslu § 2 odst. 5 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a rozhodlo

takto:

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se výše uvedené rozhodnutí ruší a věc se vrací Úřadu práce České republiky - krajské pobočce v Příbrami k novému projednání.

Odůvodnění:

Napadeným rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Příbrami, kontaktní pracoviště Beroun (dále jen „úřad práce“), ze dne 01.10.2019, č. j. 23983/2019/BER, nebyla oprávněné osobě _____ (dále jen „odvolatelka“), přiznána dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytných nákladů – půjčka na pokrytí základního vybavení předmětů dlouhodobé potřeby, připojení sítí, nábytek a doplacení měsíčního nájemného a služeb v celkové částce 35 000 Kč. Z odůvodnění rozhodnutí úřadu práce vyplynulo, že odvolatelka

Ministerstvo práce a sociálních věcí
odbor odvolání a správních činností nepojistných dávek
oddělení odvolání a správní agendy Středočeský kraj
Podskalská 19, 128 01 Praha 2
datová schránka: hjubm5t
e-mail: oosa.sck@mpsv.cz, www.mpsv.cz

KLASIFIKACE INFORMACÍ (AKTIV)

C

MPSV - Q91/912-13

je poživitelem invalidního důchodu III. stupně ve výši 10 097 Kč měsíčně. Společně posuzovaná osoba _____ je poživitelem invalidního důchodu III. stupně ve výši 11 621 Kč měsíčně. Úřad práce při svém rozhodování došel k závěru, že výdaje na nájem ve výši 12 000 Kč a úhradu služeb ve výši 4 000 Kč nelze podřadit pod žádný typ mimořádné okamžité pomoci. Odvolatelka žádá 19 000 Kč na předměty a vybavení dlouhodobé potřeby, avšak doložila úhradu předmětů dlouhodobé potřeby pouze ve výši 9 950 Kč. Dále doložila doklad o úhradě společnosti Lidl ze dne 04.06.2019 za mixér v hodnotě 399 Kč, tento kuchyňský předmět nelze považovat za předmět dlouhodobé potřeby. Úřad práce k půjčce ve výši 35 000 Kč doložené smlouvou o spotřebitelském úvěru podotýká, že se jedná o půjčku s velmi vysokým úročením. Úřad práce má za to, že přijetí půjčky s velmi vysokými náklady odvolatelka vědomě zhoršuje svou situaci, protože o podmínkách smlouvy a povinnosti z ní vyplývajících byla informována před uzavřením smlouvy a závazky vyplývající z této smlouvy následně požaduje uhradit z dávek pomoci v hmotné nouzi. Úřad práce se zabýval při svém rozhodování dalšími doloženými náklady, na jejichž úhradu požaduje přiznat mimořádnou okamžitou pomoc. Úřad práce dospěl k závěru, že odvolatelka není považována za osobu v hmotné nouzi a rozhodl dávku mimořádné okamžité pomoci nepřiznat.

Odvolací správní orgán vyhodnotil odvolání jako přípustné a podané v zákonem stanovené lhůtě. Dle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu činí odvolací lhůta 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Předmětné rozhodnutí bylo vypraveno dne 02.10.2019, odvolatelka rozhodnutí převzala dne 03.10.2019 a odvolání podala dne 16.10.2019. Jde tedy o odvolání přípustné a včas podané. Odvolatelka ve svém odvolání uvádí, že se nachází v tíživé situaci, svůj příjem si nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav navýšit. S ohledem na její zdravotní stav, neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemohla úspěšně řešit svojí situaci jiným způsobem. Je toho názoru, že napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno, nedostatečně důkazně podloženo, a proto v řízení bylo porušeno její právo na spravedlivý proces. Odvolatelka si pořídila předměty dlouhodobé potřeby, které jsou nezbytné pro zajištění jejích základních životních potřeb a nebylo tak nadále únosné v domácnosti fungovat bez daných předmětů. Dále se obrací na čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. V příloze k odvolání uvádí, že odůvodnění rozhodnutí jsou zmatečná a nelogická zakreslující skutečný stav od stavu podávaný v žádosti samé, kdy po podání žádosti se přílohy podání dávají do pohybu mezi podanými žádostmi a tudíž se mění okolnosti a stav k daným žádostem. Odvolatelka dále v odvolání popisuje svou životní situaci.

Ve věci dávek pomoci v hmotné nouzi odvolací správní orgán postupuje dle zákona o pomoci v hmotné nouzi a dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“). Přitom správní řízení o dávkách se řídí správním řádem, pokud zákon o pomoci v hmotné nouzi nestanoví jinak.

Odvolací správní orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu a v průběhu svého zjišťování vycházel z podkladů založených v postoupené spisové dokumentaci úřadu práce. Dle tohoto ustanovení odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které

vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o životním a existenčním minimu společně se pro účely tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak, posuzují jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které prokáží, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Podle ustanovení § 36 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely poskytování mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 3, odst. 5 písm. a) a odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi se tato osoba posuzuje bez společně posuzovaných osob. Mimořádnou okamžitou pomoc lze poskytnout pouze jedné z osob společně posuzovaných, jde-li o stav hmotné nouze podle § 2 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

V rozhodnutí úřadu práce jsou uvedeny i příjmy pana [redacted] ko společně posuzované osob. Žádost o dávku mimořádné okamžité pomoci postrádá uvedení pana [redacted] jako společně posuzované osoby. Dle ustanovení § 8 zákona o pomoci v hmotné nouzi může být osoba pro účely nároku a výše dávek pomoci v hmotné nouzi posuzována společně s dalšími osobami, tvoří tzv. okruh společně posuzovaných osob a nárok a výši dávek ovlivňují všechny tyto osoby např. svými příjmy a majetkem. Okruh společně posuzovaných osob se stanovuje pro všechny dávky pomoci v hmotné nouzi dle ustanovení § 4 zákona o životním a existenčním minimu. U dávky mimořádné okamžité pomoci se okruh společně posuzovaných osob stanovuje jen pro některé (§ 36 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Stanovení okruhu společně posuzovaných osob je jednou z prvních skutečností, kterou je úřad práce povinen vyhodnotit při posuzování nároku na dávku a její výši. Z ustanovení § 36 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi vyplývá, že dávka mimořádné okamžité pomoci – předměty dlouhodobé potřeby se posuzuje se společně posuzovanými osobami. V tomto konkrétním případě se jedná o vadu žádosti a tento nedostatek je třeba napravit. Pokud nemá žádost předepsané náležitosti (ať již obecné, nebo stanovené zákonem o pomoci v hmotné nouzi), úřad práce pomůže nedostatky odstranit na místě (např. při osobním podání žádosti, kde nejsou vyplněny všechny povinné položky v tiskopise, nebo žádost není podána na předepsaném tiskopise). Nebo vyzve žadatele, aby nedostatky odstranil, a určí přiměřenou lhůtu s přihlédnutím k povaze nedostatku. Z výše uvedeného vyplývá, že úřad práce vyzve odvolatelku k doplnění společně posuzované osoby.

CA0 000 001 386 603 563

Dále ze spisové dokumentace vyplývá, že úřad práce nedal odvolatelce možnost seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí a po sehrání dat z aplikačního programu podle § 36 odst. 3 správního řádu. Správní řád jako obecný právní předpis stanoví výjimky z této povinnosti, a to že se žádosti v plném rozsahu vyhovuje nebo se účastník řízení písemně práva na vyjádření k podkladům vzdal. Výjimku z obecné úpravy obsahuje i ustanovení § 74 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pokud tedy úřad práce při vydání rozhodnutí vychází pouze z podkladů, které doložil (předložil) účastník řízení, nemá povinnost vyzývat k jejich seznámení. V okamžiku, kdy však úřad práce obstarává za účastníka řízení určité podklady, např. zjišťuje údaje z aplikačního programu o dávkách státní sociální podpory nebo podpory v nezaměstnanosti, ověřuje údaje z registru evidence obyvatel, z registru motorových vozidel, z katastru nemovitostí apod., nebo si dožádá místní šetření, jehož záznam je součástí spisu a podkladem pro rozhodnutí, uvedená výjimka neplatí. Ze spisové dokumentace vyplývá, že úřad práce zjišťoval údaje z aplikačního programu, a to částku příjmu, což bylo zjištěno sehráním dat z centrální databáze. V § 36 odst. 3 správního řádu je upraveno právo účastníka, aby se před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřil k podkladům rozhodnutí. Toto ustanovení promítá do správního řádu procesní právo zakotvené i v Listině základních práv a svobod, konkrétně v čl. 38 odst. 2, který mimo jiné stanoví, že každý má právo, aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Podle § 36 odst. 3 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, musí úřad práce před vydáním rozhodnutí ve věci, dát účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Úřad práce tak učiní tím, že k tomu účastníky řízení vyzve, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili, a stanoví jim k tomu přiměřenou lhůtu. Odvolatelka tak současně může se svým vyjádřením navrhnout další důkazy nebo učinit jiné návrhy podle § 36 odst. 1 správního řádu. Doplní-li úřad práce na základě těchto návrhů řízení, je zřejmé, že musí před vydáním rozhodnutí opět účastníkům řízení umožnit vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Jestliže tak úřad práce neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecních procesních předpisů. K takové skutečnosti musí odvolací správní orgán přezkoumávající napadené rozhodnutí přihlédnout a rozhodnutí zrušit.

K námitkám odvolatelky:

V souladu se zásadou procesní ekonomie (§ 6 odst. 2 správního řádu) musí úřad práce postupovat tak, aby nikomu (dotčeným osobám ani správním orgánům) nevznikaly zbytečné náklady a aby dotčené osoby co možná nejméně zatěžoval. Z toho plyne, že pokud lze podklady pro rozhodnutí (rozhodné skutečnosti) získat z vlastní činnosti správního orgánu, není v souladu s principem rychlosti a hospodárnosti vyzývat k jejich doložení. Úřad práce ověřuje mnohé údaje (např. výši podpory v nezaměstnanosti či při rekvalifikaci, výši dávek státní sociální podpory, výši důchodů) z aplikačního programu. Podklady úřad práce opatřuje a vyžaduje jejich doložení jen v tom rozsahu, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Tzn. na jedné straně shromáždit veškeré podklady, které jsou nezbytné k posouzení nároku a výše dávky. Na straně druhé, pokud je již zřejmé, že nárok na dávku nevznikne pro nesplnění základních podmínek (např. podle § 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi), je bezpředmětné trvat na doložení veškerých náležitostí žádosti, které stanoví § 72 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Tímto jde o zatěžování účastníka řízení.

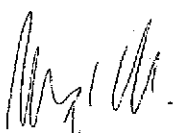
CA0 000 001 386 603 590

Pro účel dávek pomoci v hmotné nouzi a uznání osoby za osobu v hmotné nouzi se hodnotí uspokojení základních životních potřeb. Finanční prostředky jsou jednou položkou při posuzování sociální a majetkové situace. Skutečnost, že si odvolatelka nemůže zvýšit svůj příjem z důvodu zdravotního stavu, nezakládá zákonitou podmínku nároku na dávky pomoci v hmotné nouzi. Dále uvádí, že systém dávek pomoci v hmotné nouzi má přecházet situacím – napomáhat řešení některých nárazových životních situací. Žadatelé o dávky mimořádných okamžitých pomoci musí mít na paměti, že se jedná o dávky nenárokové a je zcela na úřadě práce zda dávku přizná nebo nikoliv. Úřad práce na základě zjištěných veškerých skutečností vyhodnocuje nárok na tyto dávky a je si plně vědom, že žadatelé se mohou ocitnout v takové nepříznivé situaci, kterou bez pomoci státu nemohou vyřešit. Úřad práce nemá jen za povinnost vyhodnocovat nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi, ale také poskytovat základní sociální poradenství. Za základní sociální poradenství je pro účely pomoci v hmotné nouzi považováno poskytnutí potřebných informací přispívajících k řešení nepříznivé sociální situace osob, která je charakterizována nedostatkem finančních prostředků i věcných prostředků k uspokojení základních životních potřeb. Každé osobě, která se obrátí o pomoc, musí být poskytnuty potřebné informace o možnosti prevence vzniku situace hmotné nouze a o možnostech jejího řešení. V případě odvolatelky se jedná o pomoc ve věci finanční gramotnosti, aby byla schopna společně se společně posuzovanou osobou využít své finanční prostředky pro zajištění svých základních životních potřeb.

Na základě výše uvedených skutečností odvolací správní orgán napadené rozhodnutí úřadu práce č. j. 23662/2019/BER, ze dne 25.09.2019, zrušil a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí ve věci.

P o u č e n í : Podle ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu se proti tomuto rozhodnutí nelze dále odvolat.

V Praze dne 23.12.2019

Mgr. Monika Ježková
vedoucí oddělení

Rozdělovník /rozhodnutí se doručí/